

443 - وَعَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ دَفَعَ اللَّهُ إِلَى كُلِّ مُسْلِمٍ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا فَيَقُولُ: هَذَا فَكَأْكَكَ مِنَ النَّارِ».

وَفِي رِوَايَةٍ عَنْهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «يَجْبِيُءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ نَاسٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ بِدُنُوبٍ أَمْثَالِ الْجِبَالِ يَعْفُرُهَا اللَّهُ أَعْلَمُ» [م 2767/51] رَوَاهُ مُسْلِمٌ [2767].

قَوْلُهُ: «دَفَعَ إِلَى كُلِّ مُسْلِمٍ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا فَيَقُولُ: هَذَا فَكَأْكَكَ مِنَ النَّارِ» مَعْنَاهُ: مَا جَاءَ فِي حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: «لِكُلِّ أَحَدٍ مَنْزِلٌ فِي الْجَنَّةِ، وَمَنْزِلٌ فِي النَّارِ، فَالْمُؤْمِنُ إِذَا دَخَلَ الْجَنَّةَ حَلَفَهُ الْكَافِرُ فِي النَّارِ؛ لَأَنَّهُ مُسْتَحْقُقٌ لِذَلِكَ بِكُفْرِهِ» [ق 4341].

وَمَعْنَى «فَكَأْكَكَ»: أَنَّكَ كُنْتَ مُعَرَّضًا لِدُخُولِ النَّارِ، وَهَذَا فَكَأْكَكَ؛ لَأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدَرَ لِلنَّارِ عَدَدًا يَكْلُفُهَا، فَإِذَا دَخَلَهَا الْكُفَّارُ بِدُنُوبِهِمْ وَكُفْرِهِمْ، صَارُوا فِي مَعْنَى الْفَكَاكِ لِلْمُسْلِمِينَ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ.

443. Абу Мусо ал-Ашъарий розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар: «Қиёмат куни Аллоҳ азза ва жалла ҳар бир мусулмонга бир яхудий ёки насронийни бериб, «Бу сенинг дўзахдан нажотингдир», дейди».

У кишидан қилинган бошқа ривоятда қуйидагича келтирилади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам шундай дедилар:

«Қиёмат куни шундай мусулмон одамлар келадики, уларнинг гуноҳи тоғлардек бўлади. Аллоҳ уларни мағфират қиласди».

Имом Муслим ривояти.

Ҳадисдаги: «Ҳар бир мусулмонга бир яҳудий ёки насронийни бериб, «Бу сенинг дўзахдан нажотингдир» деган сўзнинг маъноси Абу Хурайрадан қилинган қуйидаги ривоятда ўз ифодасини топган:

«Ҳар бир кишининг жаннатда ва дўзахда ўрни бордир. Мўмин жаннатга кирса, унинг дўзахдаги ўрнига кофир киради. Чунки кофир куфри билан ўша ерга мустаҳиқдир».

Ҳадисдаги «Дўзахдан нажотингдир» сўзининг маъноси - «Сен дўзахга киришга дучор бўлиб турган эдинг. Бу дўзахдан нажотингдир. Чунки Аллоҳ таоло дўзахни тўлдириш учун бир қанча миқдорни тайин қилган. Кофирлар гуноҳ ва куфрлари сабабли дўзахга киришса, гўёки мусулмонлар ўрнига дўзахдан нажот топиб киришган бўлади». Валлоҳу аълам.

Шарҳ: Бу икки ҳадиси шарифда мусулмонни шарафлаш ва кофирларни таҳқирлаш маъноси бордир. Аллоҳ таоло мусулмоннинг гуноҳини кофирга юклаб қўймайди. Балки унга кўрсатиб туриб мағфират қиласди. Шу билан бирга мусулмон мабодо кофир бўлса дўзахнинг қаерига тушишини кўрсатиб туриб ўша ерга кофирни ташлайди. Бундан мўмин-мусулмонга Аллоҳ таолонинг раҳмати қанчалар кенг эканлиги келиб чиқади.

Манба: hadis.islom.uz

